Attilâ İlhan
Ben Sana Mecburum

İÇİNDEKİLER

askıda yaşamak

boynuna o yeşil fuları sarma çocuk
gece trenlerine binme
kaybolursun

sokaklarda mızıka çalma çocuk
vurulursun

istanbul ağrısı

kanatları parça parça bu ağustos geceleri
yıldızlar kaynarken
şangır şungur ayaklarımın dibine dökülen
sen
eğer yine istanbul'san
yine kan köpüklü cehennem sarmaşıkları büyüteceğim
pançak pançak şiirler tüküreceğim
demek yine ben
limandaki direkler ormanında bütün bandıralar ayaklanıyor
kapı önlerinde boyunlarını bükmüş tek tek kafiyeler
yahudi sokaklarını aydınlatan telaviv şarkıları
mavi asfaltlara çökmüş
diz bağlıyor
eğer sen yine istanbul'san
kirli dudaklarını bulut bulut dudaklarıma uzatan
sirkeci garı'nda tren çığlıklarıyle bıçaklanıp
intihar dumanları içindeki haydarpaşa'dan
anadolu üstlerine bakıp bakıp
ağlayan
sen eğer yine istanbul'san
aldanmıyorsam
yakaları karanfilli ibneler eğer beni aldatmıyorsa
kulaklarımdan kan fışkırıncaya kadar
yine senin emrindeyim
utanmasam
gözlerimi damla damla kadehime damlatarak
kendimi yani şu bildiğin attilâ ilhan'ı
zehirleyebilirim

sonbahar karanlıkları tuttu tutacak

tarlabaşı pansiyonlarında bekârlar buğulanıyor
imtihan çığlıkları yükseliyor üniversite'den
tophane iskelesi'nde diesel kamyonları sarhoş
direksiyonlarının koynuna girmiş bıçkın şoförler
uykusuz dalgalanıyor
ulan istanbul sen misin
senin ellerin mi bu eller
ulan bu gemiler senin gemilerin mi
minarelerini kürdan gibi dişlerinin arasında
liman liman götüren
ulan bu mazot tüküren bu dövmeli gemiler senin mi
akşamlar yassıldıkça neden böyle devleşiyorlar
neden durmaksızın imdat kıvılcımları fışkırıyor
antenlerinden
neden
peki istanbul ya ben
ya mısralarını dört renkli duvar afişleri gibi boy boy
gümrük duvarlarına yapıştıran yolcu abbas
ya benim kahrım
ya senin ağrın
ağır kabaralarınla uykularımı ezerek deliksiz yaşattığın
çaresiz zehirler kusan çılgın bir yılan gibi
burgu burgu içime boşalttığın
o senin ağrın
o senin
eğer sen yine istanbul'san yanılmıyorsam
koltuğumun altında eski bir kitap diye götürmek istediğim
Sicilyalı balıkçılara marsilyalı dok işçilerine
satır satır okumak istediğim
sen
eğer yine istanbul'san
eğer senin ağrınsa iğneli beşik gibi her tarafımda hissettiğim
ulan yine sen kazandın istanbul
sen kazandın ben yenildim

kulaklarımdan kan fışkırıncaya kadar
yine emrindeyim
ölsem yalnız kalsam cüzdanım kaybolsa
parasız kalsam tenhalarda kalsam çarpılsam
hiç bir gün hiç bir postacı kapımı çalmasa
yanılmıyorsam sen eğer yine istanbul'san
senin ıslıklarınsa kulaklarıma saplanan bu ıslıklar
gözbebeklerimde gezegenler gibi dönen yalnızlığımdan
bir tekmede kapılarını kırıp çıktım demektir
ulan bunu sen de bilirsin istanbul
kaç kere yazdım kimbilir
kaç kere kirpiklerimiz kasaturalara dönmüş diken diken
1949 eylül'ünde birader mırç ve ben
sokaklarında mohikanlar gibi ateşler yaktık
sana taptık ulan
unuttun mu
sana taptık

yorgun serüvenci

ben yeşil bir su içtim onsekiz
emirgân'da içtim temmuz'da
bütün karadeniz akıyordu
rüzgâr çözülmüştü ay yoktu
işte ben klor içtim onsekiz
bıyıklarımdan damlata damlata
büyük rezilliğimizi içtim

saat yirmibir demesin içim çöl
gözlerimi mumlar gibi söndürüyorum
sarhoşlar gitti onsekiz gitti
istinye'de gemiciler kahvesindeyim
avuçlarımda kurukafa işareti
oksijeni eksik başka bir gökteyim
başka bir karanlığa kan veriyorum
az sonra böbreklerim dökülecek
yabancı bir ıslık elektriklerde
rüzgâr dudaklarımı kesiyor
şimdi git onbeş yıl önce gel
yalnızlar sokağında bekliyorum
tırnak uçlarımdan kan sızıyor
kan burun deliklerimden sızıyor
bütün camlarım kırılmış yorgunum

bir elektrikli gitar ulumayagörsün
aseton kokuları gelmesin gelmesin
bir kadın sesi boşalmasın kulaklarıma
plastik bir merih gecesindeyim
serüvenlerin tutsağıyım yenilmişim
çiğneyip tükürdüğüm yoksa korku mu

yoksa bıyıklarımı kirleten bu yeşil
fosforlu saat kadranlarına eğilişim
akşam gazeteleri çıktı mı titremek
içimdeki filmin artık koptuğu mu

sen bakma bulutlandığıma onsekiz
s.o.s. ne demek biliyorum unutmadım
çanların kimin için çaldığını unutmadım
yeşil bir su içmedim mi şekersiz
klor kokuyor klor elim ayağım
dinamit kasalarına giriyorum
fransız afrikası'nda iş arıyorum
Cezayir'de kurşuna diziliyorum
ölüm sarhoşluğundan bıkmadım

kadehini kaldır onsekiz bir daha kaldır
yıkılsın bu temmuz bırak ayaklarına
kafesinden çıkar yürek diye taşıdığım
köprülerini at gemilerini batır
ellerini ellerimin üstüne koy onsekiz
sen de bir ıslık uydur devrik ıslığıma
ömrümüzü bir suç gibi ayarlamadık mı
ağır bir hüküm giyer gibi öleceğiz

süleyman

öbür ışıkları getir hadi süleyman
bulvarın ortasında dur bağırma
senin için bir yağmur hazırladım
hadi ışıkları getir yağdıracağım

al bu nisan akşamını benimkini ver
sual sorup durma sevmiyorum
öbür ışıkları getir hadi getir
karanlıkta korkuyorum karnım ağrıyor
o kadını da getirsene portakal yiyen
porselen dişli kadını hani pantolon giymiş
dur dolmabahçe saatini dinleyeceğim
on ikiyi çalsın öyle getir hadi getir
büyük yolların haydudu

deniz fenerinden mi çalarsın işte çal
kibrit mi tutarsın bilmem işte tut
öbür ışıkları getir hadi süleyman
sana yağmur hazırladım yağdıracağım

sen kimsin süleyman bir de bu var

büyük yolların haydudu

işte sımsıcak lejyoner sakalları içinde
margot'nun sigarillosuna ateş tutuyor
tersine dönük gözkapakları uykusuzluktan
kirli sarı bir gök birikmiş kadehinde
hiçbir kibriti bir seferde yakamıyor

asıl bu ödlek flüt onu böyle yıkan
uykusuzluktan çok bu ödlek flüt margot'nun
çıplak gözlerindeki rom lekesi dişlerindeki
tebeşir beyazı açlık paletindeki karanlık
rimelindeki is ve dudak rujundaki kan
je hais les dimanches şarkısı juliette greco'nun

işte dudaklarını konyağa vermiş dinlendiriyor
tersine dönük gözkapakları uykusuzluktan
bir yatak biliyor musunuz ah biliyor musunuz

göğsüne yeşil mürekkeple margot'nun gözleri oyulmuş
her gittiği yere bir tutam sigarillo dumanı götürecek
margot'nun paletinden bir siyah götürecek kusuk siyah
kendine geceler boyamak için izmir'de istanbul'da

nasıl yapıyor bilmiyorum bir türlü aklım almıyor
beyoğlu'ndan st-placide'e çıkıyor basmâne'den passy'ye
izmir'de 15945'den soruyorsunuz gitti diyorlar
istanbul'da siyasî polis bile adresini bulamamış

telsizci hamdi

ayın yirmi dördünde nairobi'de ol
ilk yağmurlarla birlikte geleceğim
eğer ben gelemezsem yağmurlar gelecek
otelin penceresinden duyabilirsin

akdeniz polisi telsizci hamdi'yi arıyor
dün gece şu masada beraber içmiştiniz
hani cebinde hiç büyük para taşımayan
boynunun üstünde başı fevkalâde eğreti
hani gözlükleri lüzumundan fazla temiz
tek kelime ispanyolca bilmediği halde
antonio machado'dan şiir okuyan adam
cebinde üçüncü mevki bir vapur bileti

işte yirmi sekizinci defa luna lunera
bir bardak madensuyu soğutulmuş
yirmi sekizinci defa yalnızım otelde
nedense muslukları hep açık bırakıyorlar
nedense artık ölmek istemiyorum

geç kalmış ölü

korkacak bir şey yok hesap tamam
sıram geldi mi hatta güleceğim
kendimi hazırladım biliyorum
önce turgut arkasından ömer haybo
daha sonra varujan sonra nureddin
sonra ben değilsem demokrat toni
sonra o değilse mutlaka benim

kendimi hazırladım biliyorum

aysel'in gölgesine saklandım
hep susamışım su içiyorum
geceler bitmiyor neden bitmiyor
uykumun arasında bekliyorum
aysel bütün gece gözünü kırpmıyor
el yordamıyle yokluyorum
kapıları karanlığa açılmış
avcunda diken diken şiirlerim

korkacak bir şey yok hesap tamam
sıram geldi mi hatta güleceğim
kendimi hazırladım biliyorum

içki içsem ağzımda cam kırıkları
denize girsem sıra sıra boğulmuşlar
binmeyi kurduğum gemiler batıyor
önünden geçtiklerim beni görmüyorlar
yanlışım mı var yoksa geciktim mi

nureddin'den sonra bu ilk sonbahar
ömer haybo'nun kanı daha kurumadı
demokrat toni portakal satıyor
korkacak bir şey yok hesap tamam
sıram geldi mi hatta güleceğim
kendimi hazırladım biliyorum

o ara belki aysel dışarda olacak
bir kesik olacak dilimin ucunda
camlarda bütün bulutlar delirmiş
yağmur çocukları çırıl çıplak
onaltı ekim cuma yirmi kırkdokuz
paris-inter haberlerini vermiş
bir telgraf alacağım işte son
korkacak bir şey yok hesap tamam
dediğim gibi hatta güleceğim
kendimi hazırladım biliyorum

ben çıktıktan sonra telefon

ömer haybo'nun son günleri

bir bıçak ısırmasın ömer haybo
dişleri çıtır çıtır çelik
yanılıp beyoğlu'na çıkmasın
topraklüle sokağı'nı tutmasın
bütün şaraplar ölü kırmızı
bütün kadınlar çabuk
hiç biri durduğu yerde durmuyor
ömer haybo'nun gözü hiçbirini tutmuyor
haydut ömer haybo

her gün onsekiz sularında acı siyah beyaz
ondokuz ellibirde bir alman gemisini limandan çıkarıyor
yirmibir buçukta alkazar sineması'nda kötü seyirci
yarından sonra beklediğim ömer haybo
gelmeyecek ömer haybo
lionel hampton'a tutulmuş cazdan anlamaz
polis romanları yazıyor acaba neden yazıyor
parmak uçlarında bronz kuruşların madenî kirliliği
birkaç kere öldü ömer haybo
korsan ömer haybo

hangi şehirde olsa sabahları yabancı
boğulmuş geceler mahallesini bir türlü bulamıyor
hangi otobüse binmesi lâzım bilemiyor yanılıyor
herkesin gittiği yer onun gitmeyeceği
terazi burcunun kötümser çocuğu
namuslu bıyıkları kirli siyah
ah ömer haybo

varujan'a karşı ömer haybo

eğer varujan düştüyse ömer haybo hiç
yirmibirinci varujan eylülcü
hem elleri kirli hem katolik
hani telefon korkağı eski bilardocu
acı saçları dökülmüş üstelik
dur ömer haybo
iki dört çift sıfırda dur
dur ömer haybo
kirletme ellerini

asfaltın ıslak mavisinde üç varujan
düşmüş üçe dağılmış varujan
çığlığı pırıl pırıl boşlukta duruyor
çığlığının üstünde ömer haybo duruyor
gözlerinin akında bir kükürt sarısı
eğri dişlerinin arasında kürdan
dur ömer haybo
iki dört çift sıfırda dur
dur ömer haybo
kirletme ellerini

iki sütun üzerine bir ceset varujan
iç cebinde bir ölüm omega bir altın saat
yüz elli dokuz dolar otuz mısır lirası

ömer haybo'nun aradığı varujan
benim gedikpaşa'da üç ay aradığım
demokrat toni'yi kravatıyla boğan
yirmibirinci varujan eylülcü
dur ömer haybo
iki dört çift sıfırda dur
dur ömer haybo
kirletme ellerini

demokrat toni birkaç misli bilardocu
boğulduktan sonra bile gülümseyen
topraklüle sokağı'nda portakalcı
benim oniki yıldır körebe oynadığım
ömer haybo'nun gözlerinden öptüğü
sıfır bir yenilmiş bir toni demokrat
boğulduğu sokakta üç varujan
dur ömer haybo
iki dört çift sıfırda dur
dur ömer haybo
kirletme ellerini

cehenneme dört bilet

gözleri dağılmış adamlar sanki biz
demokrat toni sanki ben ve ömer haybo
tabanca ağızlarında rezil aydınlığımız
üç çarpı ölüm koştuk rüzgâra doğru
aysel'in karanlığını silmek için üçümüz

gedikpaşa'da şubat eksi beş buçuk
son cıgaraların köşebaşında yine o
yine ağzından öpen tanımadığı karanlık
çift sesli bir iç bulantısı re bemol do
avuçları sıyrılmış ölüler kalabalık

yine kendisini bir başkası sanıyor
artık ne ben varım ne toni ne ömer haybo
bütün aynalardan yapayalnız dönüyor
dünyadaki yerini eskitmiş gibi
bulutlu uykulardan uyanamıyor

lavabonun beyaz dişlerinde üç mavi jilet
simsiyah bir almanca plak domingo
sıfır bir sıfır bir buluşacağımız saat
demokrat toni ben aysel ve ömer haybo
dördümüz için cehenneme dört bilet

yaşamakta direnmek

ıslak bir otomobil sabah karanlığında
seni kaybedilmiş bir oyuna iletirken
inadın nagant gibi koltuğunun altında
oynamakta direnmek ne demek düşündün mü
en hızlı manşetlerin en gergin saatında
tırmandığın ipin nerden çürüdüğünü
ne gün kopacağını kestiremeden
inadın nagant gibi koltuğunun altında
tırmanmakta direnmek ne demek düşündün mü

ya sırtlan dişleri kontes ağızlarında
en kral öpüşmeyle gelen ya çakal salyası
bulaştığın her kadın ayrıca kirletirken
sevişmekte direnmek ne demek düşündün mü
bu çabuk değişen deliler borsasında
tanrının simsiyah yeryüzüne tükürdüğü
karşılıksız adamlar her gece yarısı
deprem gürültüleriyle ansızın yıkılırken
inadın nagant gibi koltuğunun altında
yaşamakta direnmek ne demek düşündün mü

tension â smyrne

işte sa majeste izmir şehri
54 - 55 kışında kralımız
gebersek yıldızları dağıtsak
kaygısız kılı kıpırdamıyor

yirmi beşinci saat

izmir limanında suya çöktüğüm malum
suya kırk beş kuruşluk bir akşam çöktüğü
yirmi dört yıldızın battığı malum

lâcivert üstünde beyaz joseph konrad
sipsicim dişlerimin ucundan çekilmiş
dört yöne bıçak sırtı telgraf telleri
onsekiz nokta yirmibir hat malum

ışıltılı bir sakal gibi çenemden sarkıyor
blaise cendrars'ın kıvırcık şiirleri
iki gözümün arasında üçüncü gözüm
akrepsiz yelkovanı delirmiş gömgök bir saat

izmir limanında battığım suya çöktüğüm
toprağın ve suyun korktuğu malum

deprem bekçisi

mıknatıslı bir anten gibi tek tek
gökyüzüne açılmış kirpiklerim
dilimde yanık yıldızların tadı
ayakta ne uyku ne durak
bütün bir gece deprem bekledim
olmadık saatleri yokladım
hiç biri yerinden kımıldamadı
deprem gecesini dörde katladım
karanlıkta sustum büyük bekledim
ölüm bıçak gibi parlıyordu

tension â smyrne

kasım'da bir çarşamba çatladı
yarısını çaldılar yarısını ben çaldım
onüç gün dudak dudak yaşadım
dün gece kayboldu beni bıraktı
bir cıgara yaktım telefon ettim
ekipler onbir buçukta geldiler
gemisi onbir yirmibeşte kalktı

gözbebeklerine mızrak gibi saplı
çığlıklar götürüp getiren bir tren
dokuz gün yolculuk dedik durduk
o eksik bir çarşamba ben yoksul bir salı
armstrong'ın delik deşik sesinden
otuzaltı saat hayal dokuduk
çekirdekli ve mürekkep kanatlı
bir yağmur üstümüze yıkılırken
yolculuk dedik durduk yolculuk

sonra aşk sıyrılmış dört gün bir gece
iki bıçak hızıyla yaşadığımız
ateş ve barut gibi sımsıkı içiçe
birbirimizin avuçlarına kapanışımız
sabırsız dudaklarımıza değdikçe
rüzgârın sünger gibi köpürmesi
aklımıza dakar limanı geldikçe
zehirli gözlerimizin yaşarması
kaybettiğimiz kaybolduğumuz vs...

yarın şafakla bir konsolosluğun kapısındayım
dakar için fransız vizesi isteyeceğim
- ...pardon monsieur! je vais vous demander
un visa, si c'est possible, pour dakar

24-61

ahmed beni fevzipaşa bulvarı'na çağırdılar
onikinci ağacın altında bekleyeceğim
ahmed beni neden çağırdılar bilmiyorum
izmir'in yabancısıyım ahmed korkuyorum
sabaha dönemezsem telefon edersin
emniyet nöbetçi müdürlüğü'ne: 24-61

ahmed şu para sende dursun ne olur ne olmaz
rıhtımda istanbul oteli var bilirsin
kapıcı ibrahim'den çilli ferihan'ı sorarsın
benim için bir yalan uydur telgraf geldi de
acele gitti de nasıl bilirsen öyle yap
ahmed benim senden başka arkadaşım yoktur
yarından sonra mektup gelecek yırt at
unutma ferihan'a giderken karanfil götür
tarafımdan söyle turgut köpeğine yüz vermesin

ahmet beni fevzipaşa bulvarı'na çağırdılar
ahmed beni neden çağırdılar bilmiyorum
birazdan kalkıp gideceğim namus belâsı
ben izmir'in yabancısıyım kimseyi tanımam
ahmed benim senden başka arkadaşım yoktur
sabaha dönemezsem telefon edersin
emniyet nöbetçi müdürlüğü'ne: 24-61

gaziler caddesi

basmâne'de gaziler caddesi'ne
küçük bir yağmur götürdüm
siz böyle akşamüstü görmediniz

gizlice bir şarap tuttum
yine o şehir korkusu
ola ki simsiyah sarhoşum
içimde elektrik uğultusu
bir de kötümserlik sebepsiz

surda yeşil gözlü bir çocuk
nylon geçirmiş şapkasına
ferid'e benzettim azıcık
kim bilir belki de başkasına
yetişkin eli yüzü tertemiz

basmâne'de gaziler caddesi'ne
kırık çocukluğumu götürdüm
siz böyle akşamüstü görmediniz

camların rengini beğenmedim
bütün mor bıyıklar yabancı
şekersiz çaylar içindeyim
gece makaslarında bekçi
sabaha karşı hırsız

bu afiş bir sinema tuzağı
düşme o kızın arkasına

yemyeşil kolu bacağı
cıgara yapışmış dudağına
dördüncü gecedir uykusuz

basmâne'de gaziler caddesi'ne
ürkek bir çarşamba götürdüm
siz böyle akşamüstü görmediniz

kırmızı pazar

kız sen burda yeni misin peki leylâ nerde
hani çekirdek gözlü örümcekten korkan
kim ulan beni herkes tanır git patronuna sor
elektrikçi ihsan dedin mi içkide üstüme yoktur

leylâ güzel kızdı ben böyle göz görmedim
sen de güzelsin bak omuzların meselâ
biz elektrikçi kısmı karanlıkla güreşiriz
ölüm tellerde ıslık çalar gözümüz pektir
saçların kendinden mi sarı boyadın mı
öyle örtülü bakma içimi karıştırıyorsun

buranın tesisatını biz yaptık cahid'le beraber
düğmeye şöyle dokun süt gibi aydınlık
cahid askere gitti bak leylâ da gitmiş
geceleri uyku tutmuyor işin yoksa cıgara iç
yıldızlar boğazıma dizili inanmazsın
dilsiz misin nesin bir şey söylesene
istanbul'dan mı geldin yalnız mısın

sen burda bir yabancısın

bu rüzgârın tadı senin hiç tatmadığın
bu yolcular bilmediğin bir yerden geliyor
konuştukları dil ömrünce duymadığın
gözlerini sakla sen burda bir yabancısın
akşam tren raylarına yağmur yağıyor

devrilmiş bu sokak ayak basmadığın
çarmıha gerilmiş afişler ıslanıyor
karanlıkta bir kadın tanımadığın
bir şeyler söylüyor anlamadığın
şüpheli oteller üstüne geriniyor
sen burda bir yabancısın saklanmalısın
akşam tren raylarına yağmur yağıyor

ağustos çıkmazı

beni koyup koyup gitme
ne olursun
durduğun yerde dur
kendini martılarla bir tutma
senin kanatların yok
düşersin yorulursun
beni koyup koyup gitme
ne olursun

bir deniz kıyısında otur
gemiler sensiz gitsin bırak
herkes gibi yaşasana sen
işine gücüne baksana
evlenirsin çocuğun olur
sonun kötüye varacak
beni koyup koyup gitme
ne olursun

elimi tutuyorlar ayağımı
yetişemiyorum ardından memleket havası
hevesim olsa param olmuyor
param olsa hevesim
yaptıklarını affettim
seninle gelemeyeceğim attilâ ilhan
beni koyup koyup gitme
ne olursun

memleket havası

bu bizim gökler gibisi
hiçbir dağda çatılmamıştır
yıldızlarımızın titremesi
yüreğine deprem indirir
hiçbir yerde bu denize
bu acı tuz katılmamıştır
topraktan sağdığımız pekmez
güneşin başını döndürür

— ı utanmak

su korkusuna uğradığım geceler
yıldızsız geceler
ıssız bir ova ıslığıyla kulaklarıma dolan
artık ne bir tek satır yazıyorum
ne bir tek satır okuyorum
herhangi bir kitaptan

gözlerim sonuna kadar karanlığa açılmış
bir deniz feneri inat ve çalışkanlığıyla durup durup
kırık sakallı bir dağ köylüsüne bakıyorum
damarları düğümlü kuvayı milliyeci ellerine
ve göz kapaklarının arkasından
bir yeraltı nehri gibi gizli gizli akan
devler yorgunluğuna

utanıyorum

— 2 demir kuşaklı halkımız

bıçak dövüyor bıçak bursa'da bıçakçılar
bir dilim güneş gibi bursa bıçakları
götürüp belki izmir'de fuar'da satacaklar
belki balıkesir'de bıçakçılar içinde

halı dokuyor halı uşak'ta halı esnafı
bir ilkbahar sahifesi kimisi silme çiçek
dövülmüş bir bakır aydınlığı kimisinde
kimisi tertemiz sofalara serilecek
encamı bilinmeyecek kimisinin de
halı dokuyor halı uşak'ta halı esnafı
hünerli elleriyle bir dünya cenneti dokuyor
içinde çırılçıplak kendisi işin tuhafı

akşehir'de semerciler semer dikiyor
ufacık yere yakın bozkır atları için
çuvaldızın ucunda ağaç saman ve meşin
toz bıyıklarını yakıyor semercilerin
bir iğne sokuyorlar bin ah çekiyorlar

demir dövüyor demir demirciler Sivas'ta
örsün üstünde kibrit gibi, parlatıyorlar
yumuşatıyorlar çifte su veriyorlar
altı yüz çırak yüz elli usta Sivas'ta
çekiç burunlarından çıngı sektiriyorlar

küçük asya düzünde ay ve yıldız
omuz omuza vermiş ekmek yuğuruyor
yıldız kadınhan'da buğday savuruyor
ay ramandağı'ndan petrol çıkarıyor
küçük asya düzünde ay ve yıldız
her köşebaşında her gün rastladığımız
gözleri bozkır gibi kuru ve aydınlık
avuçları sıcacık demir kuşaklı halkımız

— 3 923'de demiş

akşamüstü
bir öküz burnunun ıslak siyahlığı nasıl bileniyor
eylül'de bir akşamüstü
ağaçlar tozlu yapraklarıyla ilk serinliğe yaslanıyorlar
ufacık eşeklerini önüne katmış sabahlara kadar tuz çekiyor
yukarı fırat köylüsü
allahım
sırtlarda yine dumanlı dağ ateşleri
lâcivert bıyıklarına ayran bulaşmış
yıldızların dibinde umutsuz türkülere giren
tütün koyun ve kıl kokulu çobanlar
kesik kulakları ve tebeşir beyazı dişleri
karanlıkta adama dehşet veren
halbuki bakışları insancasına dost
nefes nefes çoban köpekleri
allahım
gece ilerledikçe nasıl artıyor dağların ağırlığı
cimin dağı öteden şu adını aklımda tutamadığım
ova köylerini nasıl eziyorlar
harman yerlerinde gündüzden kalma testiler sızıyor
ağır kamyonlara yüklü
kemah yolunda sonbahar
ve yorgun kavakların bitmez tükenmez arkadaşlığı
arkta sürbehan köyünde sular
gülüşerek karpuzlara uzanıyor
küçük neşeli fakir su
kumlarda dinlenen karpuz
çıplak
çamurlu ayaklarıyla gece suyuna çıkmış köylülerin
karanlıkta sönüp yanan isli fenerleri
uzak uzak
allahım
memleketim

demiş ki mustafa kemal
«… memleket demiş
asrî medenî ve müreffeh olacaktır
behemehal
bu demiş bizim için bir hayat davasıdır.»
923'de demiş

— 4 heyet-i temsiliye namına

biz buralı türk düşük bıyıklı
yedi toprağa düşük allah diyen
barut yalamışlı tekbir soluklu
üç hilâl dökülür ellerinden
uf içi kalabalık büyük allah

biz buralı türk eski türk
düşük bıyıklı
ölmek bilir
tozlu atları kara köpük
kâfir üstüne vardık ne allah
bir sabah ezanı
tabur tabur
kösük
eskişehir üzerinden
uf içi kalabalık ölmemek bilir
kemal paşa'nın atlıları

afyon
gizli gizli yağmur dokur
bir süvari ıslanır
karanlıkta
ıslıklar sıyrılır izmir'den
kuvayı milliye tutmuş kapıları
geceyarıları
üç telgraf gelir
redd-i ilhak uyanır
maşatlık'ta
uf içi kalabalık büyük allah

bir telgraf gelir
sıvas uzaklarından
bir çift mavi kan damlamış
imzasına
belki mustafa kemal
heyet-i temsiliye namına

saklı mavzerleriyle büsbütün başka türkler
dökülüp tek tek keçi yollarından
silâh çatmış salihli ovasına
kurulu yumrukları
patladı patlayacak
uf içi kalabalık ölmemek bilir
gözlerinin akına kan işlemiş
solukları hızlı avuçları sıcak
kemal paşa'nın atlıları

— 5 üç köylü

bir ağaç dalına asılı lüks lambasının
üç köylü
su gibi dökünerek çıplak aydınlığını
ağız ağıza yüklü bir traktör römorkundan
karanlığa karpuz taşıyorlar
ışık damlıyor tuzlu bir ter halinde burunlarından
üçü de bıyıklı
üçü de genç
çalışmanın yüceltici hızına kapılmış üçü de
sarp kayalar gibi yakışıklı
karanlığa karpuz taşıyorlar
en yeşil küfürlerle kendi kendilerini kırbaçlayarak
rüzgârlı söğüt dalları gibi esnek oynak
boğazlarına kadar yaşama sevinciyle yüklü
üç köylü
çalışıyorlar

— 6 neden kızkardeşlerim

neden kızkardeşlerim
niçin saklanıyorsunuz
niçin peçelerin peştamalların arkasına gizliyorsunuz
nur yüzünüzü
sık ve sert sıhhatli siyah saçlarınızı
cömert ağzınızı
neden kızkardeşlerim
hep böyle bir şeyden korkmuş gibi huzursuz
hep böyle bir şeye kızmış gibi öfkeli
acı ve alaca gözleriniz
daima gölgeli

niçin kızkardeşlerim
kim geçerse geçsin yanınızdan
ışığı kendinize haram ediyorsunuz
bir vücut noksanını saklar gibisiniz
utanıyorum utancınızdan

neden kızkardeşlerim
niçin saklanıyorsunuz
görmek istemez miyim hünerli ellerinizi
yastık örtülerine çitlembik gözlü kuşlar işleyen
çay takımlarına mor menekşeler
hercaî menekşeler dizi dizi
kızkardeşlerim
görmek istemez miyim ellerinizi
buğday sularına batmış ölesiye ırgat
hızlı ve çabuk teknede hamur yuğururken
çamaşır günleri bambaşka hamarat
bir erkek eli kadar yiğit ve kararlı
dağ kuşlarının pençesi gibi çevik
yırtıcı üstelik
çocuk doğururken

hem gözlerinizi de görmek isterim
ne zararı var
bütün kirpikleriyle üzerime açılsınlar
hem tüyleri yaldızlı boyunlarınızı
herhangi bir sokağı ilkbahar gibi bir anda şenlendiren
tepeden tırnağa çiçekli giyimlerinizi
alnınızdaki mavi damarcıkları da görmek isterim
her şeyinizi

— 7 çarşı içi

güneşe karşı havalandı mı kuşlar
kanatları pır pır yaldızlanıyor
çarşı esnafı sabah sabah
kaldırımları sulamışlar
yırtık kargaların kış telâşı yeniden başlamış
uzakta bir traktör
gizli bir diş ağrısı gibi vızıldıyor

kıl heybeleri kalaylı bakraçlarıyla
anlaşılmaz dağlarından iniyorlar
yarık çetrefil suratlı kadınlar
ezanla bir sabah kahvelerini haramiler gibi basmış
kalabalık bıyıklı birtakım adamlar
güzel eşkıya gözleri
fena halde uzamış saçlarıyla

— 8 fabrika

bu ağır soluklu adamlar işçi olacaklar
dudakları yanık kötü cıgaralardan
avuçlarının dibi delinmiş
ayakları yere heybetle basıyor
birileri gümüşhâne'den
birileri şirân'dan
bu adamlar hilâfsız toprak adamları
işçi olacaklar

nemli şayak giyimleri tüte tüte getirecekler sabahı
çarşının en yağlı en sıcak çorbasına ekmek doğrayacaklar
bandula'lı ismail'in kahvesine uğrayacaklar
ve bir gocuk gibi alıp sırtlarına yağmurlu gökyüzünü
tütün dumanı dökerek
erkek burunlarından
şeker fabrikası'na varacaklar
az buçuk efkârlı
tedirgin biraz
ama mağrur ve kararlı

hey allahım
nasıl dağlara vurup geliyor fabrikanın gürültüsü

— 9 kürtler

usul usul karanlıkta kürtçe konuştular
ağaç suratlı iki adam
kürt olduklarını bilmiyordum
ne dediklerini anlamadım
birdenbire konuştular
dağların umum susmuşluğunda dinlenip dururken sonbahar
belki bir dilekte bulundular
bir tutam mutluluk dilediler gönüllerince
saçları topuklarını döven çatık bir dağ kadını
sekiz on kadar koyun
biraz kilim ve keçe
gurbetçi kirvelerini andılar belki usanıp
üzerlerine mezar toprağı gibi serpilen yalnızlıktan
istanbul uzağında kaybolmuş akranlarını
çukurova düzündeki dersim çobanlarını
o fena halde bıyık ve burun
divit kalem tertibi ince
belki dua ettiler ateş tutmasına
çaldıkları her kibritin
görünmez suların sedasını duyup okuyup üflediler
birini vurmak geçiyordu belki akıllarından
belki zehir zemberek açtılar
belki bir yola gideceklerdi geceleyin
usul usul karanlıkta kürtçe konuştular
ne dediklerini anlamadım
kürt olduklarını bilmiyordum
sonra bir vakit sustular
yere çözüldüler ansızın

— 10 ya bereket deyip ıslanıyoruz

burnu eğik adımları tüy gibi kalleş
bir çoban köpeği solumasıyla ansızın bastırdı yağmur
akşamın iki parmak berisinde ıslanıyoruz
gönül ferahıyla kardeş kardeş
yabanî nar fidanları
biçilmiş tarlalarda sıçrayan çekirgeler
hozonsu köyü'ndeki telâşçı horoz
ya bereket deyip ıslanıyoruz

ahmediye rampasında
soluk soluğa pancar kamyonları
nadasa dökülmüş
çatık boynuzlu öküzler
ovanın güney batısında
boylu boyunca ezik bir sarı
kirli bir gümüş
ve dorukları dağıtan bir yağmur dumanı bütün
bağlarda kurşun gibi ıslıkla büyüyen siyah üzümler

asmaların ortasında
kadınla çocuk arası bir genç kız
yalnızca başı örtülü
ehramsız
yağmurun çalışkanlığına aldırmadan
akşam namazına çökmüş
tertemiz bir hüzün
ıslak kirpiklerinde parlayan

besbelli bu gece yıldızlar görünmeyecek

yağmur aralandı mı
dumanlı boğazı'na geyikler gelirmiş
tahta gibi dağ köylüleri fırat'ın arkasından
bazı bazı türkmenler hiç umulmadık
uzun yeleli bal rengi atlarıyla
yemeni yorganları ve yün yataklarıyla
ve çıtırtılı ateşleriyle böcek böcek

besbelli
bu gece yıldızlar görünmeyecek

—11 kalpaklı süvari

gecenin arkasında bir yerde
ufaldıkça gaz lambaları
nehrin omuzlarına yaslanıp yaslı ve dindar

yalnızlıktan soğumuş dağlar
kalpaklı bir süvari dolaşırmış gizlilerde
köylüler böyle diyorlar
yatsıları

nal sesleri duyulur mu yağmur olursa
ne mümkün en usul havalarda duyulacak
erzurum'a doğru şahdamarın oynar gibi
gören eden yok her nasılsa
kalpaklı olduğunu biliyorlar
bir elinde kılıç bir elinde sancak
kemah köylüğünde fakir fukaraya azık dağıtasıymış
üçer arşın kefenlik
içlik ve mintan
birer kese sarı lira cep harçlığı
olur mu olmaz mı orası bilinmiyor

tılhas'ta bir kağnıya dokunmasıyla bir ne halsa
araba traktöre tebdil olmuş
allah tarafından
tercan toprağındaki kerametini
anlata anlata bitiremiyorlar

köylüler böyle diyorlar
gecenin arkasında bir yerde
ufaldıkça gaz lambaları
nehrin omuzlarına yaslanıp yaslı ve dindar
yalnızlıktan soğumuş dağlar
kalpaklı bir süvari dolaşırmış gizlilerde
yatsıları

kemal paşa'dır diyorlar

— 12 fırat rüzgâra karşı aktığı zaman

fırat rüzgâra karşı aktığı zaman
suyun yüzü telâşlı bir korkuyla ürperir
atmaca kayalıklarında poyrazın yalçın soluğu
dökülür sığırcıklar
çıplak kavaklardan
tortop olmuş
simsiyah ve ufacıklar
içimsıra sonbahar garipliğinin ağır yorgunluğu
fırat rüzgâra karşı aktığı zaman
sessizce kendi kendime ağlayasım gelir
nedense kim bilir

bir fakir gözyaşına dövülmüş bir avuç tuza damlar
bıçaklı dört bıyık tersine dönmüş soğuktan
bunlar muhakkak keleriç köylüleri
iki peynir tulumu sarmış küçük kulaklı atlarına
sağlı ve sollu
erzincan pazarına indiriyorlar

durup cıgarasını yakıyor çarıklarının üstünde biri
sırtını verip poyrazın kırbacına
muhakkak keleriç köylüleri bunlar
uzaktan
yorgun adımlarının bir tozutması var ki yolu
bir yalnızlığı var ki allahın huzurunda
bu dört köylünün
bir başlarına kalmışlığı «fani» dünyada
adamın kemiklerini sızlatan

uzak bir şahin birdenbire hışım gibi alçalıyor
bir vakit süzüldükten sonra nazlı nazlı havada
fırat rüzgâra karşı aktığı zaman
batık bir umut türküsü halinde ölüm
köpeküzümlerinde ıslık çalıyor
atmaca kayalıklarında
ve devedikenlerinde

— 13 sendikacılar

yeryüzüne başka bir yıldızdan inmiş gibi yabancılar
meşin ceketleriyle çarşıda
konuşmaları başka türlü
cıgara içmeleri değişik
gülüşleri ve bakışları da
iki yatak peylemişler bir otelde şimdilik
yeryüzüne başka bir yıldızdan inmiş gibi yabancılar
meşin ceketleriyle çarşıda
sendikacılar

damarlarından emziriyorlar
külrengi benizlerini çoluk çocuğun
cam yoksa derilerini geçirmişler kırık pencerelere
bir şey okudular mı susuyor gibiler adamakıllı yorgun
susmaları ıslıklı su buharıyla yüklü
bir lokomotif gibi gürültülü
büyük kapılar halinde açılıyorlar işçilere

yalnızlığın sofrasına namuslarının ekmeğini getirmişler
yoksulluğun altında kalmamak yetilerini
mutluluk umutlarını getirmişler
sendikacı hüviyetlerini
şimdilik bir otelde iki yatak peylemişler
yeryüzüne başka bir yıldızdan inmiş gibi yabancılar
meşin ceketleriyle çarşıda
sendikacılar

— 14 bir garip yolcu it

uzak kamyonlar uğulduyor kar karanlığında

sarı tüyleri kanlı heybetli bir it
kendini yola vurmuş gururlu ve ıslak
en sivri
en küstah dişleri çakılı ağzında
bir tamam
gözleri soğukta çırılçıplak
soluğu duman duman
burun deliklerinde bir vakit
bildik bir samanlık kokusu
bir vakit kar isi
kurt kokusu
tanıdık havlamalar kesik kulaklarında

bir başına yol tüküren bir garip yolcu it
kar karanlığında

— 15 silâhlı dört besmele

dört atlı sarıgöl boğazı'na devrildiler
rüzgârı burunlarıyla biçip
arkalarına dökerek
kara sular gibi boşandı gecenin boşluklarından
köpek havlamaları
dört atlı sarıgöl boğazı'na devrildiler
omuzlarında çapraz tüfek
kalpaklı ve siyah çizmeliler
yıldız yıldız sıyrılıp akıyor
padişah karanlığında mahmuzları
hafız ahmed'in değirmeninde
ateşin başına oturdular
önce bir soğan kırdılar
dut pekmezi ve yoğurt sordular
bıyıkları tekmil ayaktaydı
müslüman ve hilâl biçiminde
sonra erkekçe yatsıyı kıldılar
çakal gözleri saattaydı
kulakları köpek seslerinde
acı tütünler içilip
sonra bir vakit konuşuldu
cezveler sürülmüş ocaktaydı

atının dizginlerine olduğu kadar
her birisi kendi ölümüne sahip
bir ordu gibi savaşmak kudretinde
bir umutları kemal paşa'daydı
öbürü ankara hükümeti'nde

hızlı solumalarla kımıldanıyordu karaağaçlar
ahırda bir beygir aksırdı
munzur dağlarının üstünü bir tamam tutmuş
yıldızın neyin kalabalığı
yukarılarda kar altındaki köylerde
ihtimal öfkeli kurtlar dolaşıyor
«-kemal paşa'dır çağırdı
demirhan oğlu gitmemiş olmaz
sakarya toprağında erkekler sofrası kurulmuş
ahkâmlı köşkemli savaşılıyor
yazılmışsa biz dahi
azrailin ekmeğinden tadacağız
şehitlik mertebesini
yaşamak cihetine makbul tutacağız»

«-…ankara hükümeti ne demek
maraş'ta üzümler parmaklarımızdan damlamıyor mu
gümüşâne üzerinde elmalar amasya'da
adam
tarafımızdan yenilecek
ayrıca zeytinin yağı ineğin yoğurdu
tokad'ın ceviz sucukları
anteb'in bulaması da
adam
hünkâr kullarının sabanına koşulmayacağız»
«-…biz her nokta-i nazardan insan olmalıyız

acılar gördük
bunun sebebi dünyanın vaziyetini anlamadığımızdır
fikrimiz zihniyetimiz medenî olacaktır
şunun bunun sözüne ehemmiyet vermeyeceğiz
medenî olacağız
bununla iftihar edeceğiz»

gözleri iyice birbirinden ayrık
kaşları düz kirpikleri insafsızca kalabalık
kısa boyları ve yaylı ayaklarıyla adamakıllı türk
bakırcı hasan
demirhanoğlu sadık
paşoların Süleyman
ve hacı yörük
silâhlı dört besmele halinde göğe baktılar
sabahın ilk horozları çırpınıyordu
besbelli sabahın ayazından
ufarak yıldızlar
tevatür kırılıyordu
bir kuvayı milliye sabahının kapısını açtılar
karadeniz'deki en son limanımız kadar
rüzgârlı kızgın ve açıktılar
sonu yoktu hiddetlerinin ve ümitlerinin
bir millet olarak çıktılar sarıgöl boğazı'ndan
kendinden
ve hürriyetinden emin

— 16 mustafa kemal'in sofrası

yarın akşam gelin dedim ya
yırtık pırtık gelin zarar yok
üç işimin biri barış
biri dünya
biri de sizsiniz dedim ya
yarın akşam gelin
ama mutlaka gelin
buğday konuşacağız

siz yukarı çiğli'den misiniz
o nasıl şey
demek gözleriniz ışık tutmuyor
ellerinizi bir sattınız bulamıyorsunuz
bu evleri böyle tutan siz misiniz
o nasıl şey
insan gözlerine inanamıyor

sofraya buyurun sofraya
belli yorgunsunuz
peynir kestim sucuk doğradım
günbalı erittim bakın ya
içinizi ısıtırsınız
su içersiniz
sofraya buyurun sofraya
buğday konuşacağız
benim sizi bir görmüşlüğüm var
dur dur nereden bileceğim
ayvansaray'da dokumacı osman mı

hani geceleyin şarabını içtiğimiz
osman değil mi yanlışım mı var
öyleyse dur sebat matbaasından ibrahim
gözü daima tok karnı daima aç
gördün mü nasıl bildim
ibrahim gel ellerini silmeden gel
bu cıgara senin bu minder senin
ibrahim gel buyur sofraya
gel dedim ya
buğday konuşacağız

ragıp saatin kaç saatin
unutma dokuzda ajans dinleyeceğiz
demek yine kitapların ellerinden tutuyorsun
şiir deyip daldığın oluyor roman deyip daldığın
yine çocuk bahçesinde mor salkımlar uyanıyor
üniversite kitaplığında büyük kitapların
bu sabah haydi hegel'i okuyorsun
st-simon'u yarın
ragıp saatin kaç saatin
beyazıt meydanında fıskiyeler davrandı mı
haydi gel sahaflar çarşısına uğra da gel
unutma bir tutam ışık getir sofraya
bir avuç fikret getir bir yürek dolusu mustafa kemal
kalpakları tozlu paşaların çığlıklı gözlerinden
bir tutam kuvayı milliye mavisi
bir avuç umut getir dedim ya
en iyisi
sofraya buyur sofraya
buğday konuşacağız

akşama yarın akşama gelin
işte gelin hepinizi bekliyorum
siz de gelin pamuk halkı tütün milleti
hemen öylece gelin yabancı mıyız
ağrı çobanları sizi de beklerim
raman sen de gel çocuklarını da getir
soframda şenlik olsun içim açılsın
siz olmadınız mı yalnızım yadsıyım yabancıyım
siz yok musunuz varlığım ne kelime
yarın akşama gelin
ama mutlaka gelin
buğday konuşacağız

imkânsız aşk

Quand je parle d'amour
mon amour vous irrite

aragon

sen beyaz bir kadınsın

asıl büyük sarhoş benim uzaktaki
ben ki tek damla şarap içmedim
ekmeğin beyaz zeytinin siyah olduğunu biliyorum
asıl büyük sarhoş benim uzaktaki
benim kusturucu sarhoşluğum
yoksulluğum

yüzüme bakmasan da yağmura düşürsen de gözlerini
gözlerime bakmasan da ne kadar
o kadar aydınlığın gökyüzüme uzanıyor
uykularımda nefesinin sıcaklığı
o kadar
hangi akşam kapımı çalan sen değilsin
sen değil misin
gizli bir kıvılcım gibi gözbebeklerimde duran
umutsuzlandığım her akşam
senin rüzgârın almıyor mu uğultulu yorgunluğumu
yoksulluğun eşiğinde kapaklandığım zaman
ellerimden sımsıkı tutmuyor mu
senin
iyimserliğin

bu tezgâhı kurdumsa ben senin için kurdum
senin için dokuduğum basma ve pazen
denizin yeşilinden süzdüğüm balık
göğün mavisinden çaldığım kuş
senin için
felsefe okudumsa iktisat okudumsa geceyarıları
boğazım kurumuş içim bir kalabalık
sıcacık mısralar okudumsa yunus'dan
senin için okudum

geceyarıları

sen beyaz bir kadınsın
uzaktaki
gözlerin aklımdan çıkmıyor
sen beyaz bir kadınsın karanlıkları dinleyen
uzaktaki
sarmaşıkları duyuyor musun rüzgârda
yorgun başını üşümüş yastığına koyuyor musun
uyuyor musun

belma sebil

seni ben kallâvi sokağı'nda gördüm
sen beni görmedin görmedin
kapıları çaldım adını sordum
söylemediler öğrenemedim
seni ben kallâvi sokağı'nda gördüm
bir daha görmedim bilmedim
belma sebil adını yakıştırdım
aklıma geldikçe her sefer
gözlerinin mavisini bitirdim
saçlarının siyahına başladım

kallâvi sokağı'nda güvercinler
benim karanlık istanbul'um
bir esnaf kahvesine oturdum
belma sebil ya geçti ya geçer
rüzgârını içime doldururum
kallâvi sokağı'nda güvercinler
bunca yıl sönmemiş umudum
nisan değilse mayıs
perşembe değilse pazar
ben belma sebil'i bulurum

yirmi beşinci kısım

ışıkları söndür suna su
vapurları duyacağız ha
dün gece uykumda sıçradım
beni mi çağırdın suna su
nereye gideceğiz ha

yabancı değil ben kaptan'ım
aç kapıyı suna su
büyük yağmurda ıslandım
şarabın var mı suna su
sabahı bulacağız ha

kadehini dinleme çıldırırsın
elimden gelmeyen bir o
bütün trenleri kaçırdım
saatin kaç suna su
yarın öleceğiz ha

gece buluşması

sen istinye'de bekle ben buradayım
içimde köpek gibi havlayan yalnızlığım
belki gelmem gelemem beş dakika bekle git
çünkü ben buradayım karanlıktayım

çünkü elimi kestim beni kan tutuyor
şarabım bütün ekşi suyum soğuk
yanımda olmadın mı seni seviyorum
belki gelmem gelemem beş dakika bekle git

yüzünü ıslatmadan ağlayabilir misin
yarı geceden sonra telefon ettin mi hiç
karanlık adamlar hüviyetini sordu mu
ben senin olmadığını arıyorum
belki gelmem gelemem beş dakika bekle git

yabancı gibisin miyop gözlerin kısık
bana ait ne varsa seni korkutuyor
sana ait ne varsa hiçbiri benim değil
belki ölmek hakkımı kullanıyorum
belki gelmem gelemem beş dakika bekle git

lady from smyrna

gözlerindeki yağmur altında bir gar tenhalığı
susmuşluğu gemisiz kalmış ulu bir liman
uykularını çiğniyor yıldızların kalabalığı
rüzgârlı deniz kapılarını açtığı zaman
kıvılcımlar uçuyor ısınmış saçlarından

içindeki barut çizgisi kimsenin tutamadığı
sarhoşluğu ayakları kesik ikinci bir insan
güvertedeki kadın sarhoşların anlamadığı
bütün yenik gözleriyle yalnızlığına bakan
geceleyin ürkek bir gemi geçti mi uzaktan

dudaklarında giderilmez bir korku bulaşığı
acımış bir iç sıkıntısı dilinin ucunda kalan
bugün arsız ölümün hayâsız sırnaşıklığı
yarın bir iyimserlik gayzer gibi fışkıran
yenilmişliğinin mazotlu çamurundan

ben sana mecburum

ben sana mecburum bilemezsin
adını mıh gibi aklımda tutuyorum
büyüdükçe büyüyor gözlerin
ben sana mecburum
bilemezsin içimi seninle ısıtıyorum

ağaçlar sonbahara hazırlanıyor
bu şehir o eski istanbul mudur
karanlıkta bulutlar parçalanıyor
sokak lambaları birden yanıyor
kaldırımlarda yağmur kokusu
ben sana mecburum sen yoksun

sevmek kimi zaman rezilce korkuludur
insan bir akşam üstü ansızın yorulur
tutsak ustura ağzında yaşamaktan
kimi zaman ellerini kırar tutkusu
birkaç hayat çıkarır yaşamasından
hangi kapıyı çalsa kimi zaman
arkasında yalnızlığın hınzır uğultusu

fatih'te yoksul bir gramofon çalıyor
eski zamanlardan bir cuma çalıyor
durup köşe başında deliksiz dinlesem
sana kullanılmamış bir gök getirsem
haftalar ellerimde ufalanıyor
ne yapsam ne tutsam nereye gitsem
ben sana mecburum sen yoksun

belki haziran'da mavi benekli çocuksun
ah seni bilmiyor kimseler bilmiyor
bir şilep sızıyor ıssız gözlerinden
belki yeşilköy'de uçağa biniyorsun
bütün ıslanmışsın tüylerin ürperiyor
belki körsün kırılmışsın telâş içindesin
kötü rüzgâr saçlarını götürüyor

ne vakit bir yaşamak düşünsem
bu kurtlar sofrasında belki zor
ayıpsız fakat ellerimizi kirletmeden
ne vakit bir yaşamak düşünsem
sus deyip adınla başlıyorum
içimsıra kımıldıyor gizli denizlerin
hayır başka türlü olmayacak
ben sana mecburum bilemezsin

dördüncü kırallığım

janin medoviç'in otelinde beyoğlu'nda
bu demek benim dördüncü krallığım
camlarda jilet gibi parlıyor tramvaylar
aynaya bakıp ömer haybo'yu tanıyorum

bir yıl daha çizer misin janin medoviç
yepyeni bir yalnızlık bozdurduğumda
niye sanki alkol tutup ufalanırım
ölünecekse bak işte en büyük ölünmeli
bu demek benim dördüncü kırallığım

kendiliğinden mi çaldı odamın zili
bu garsonlar yeni beni tanımıyorlar
hüseyin kendimi asarım korkusunda
hristo'nun gözü tutmadı anladığım
öyle saçlarım uzun çenem kilitli
niye gün ortasında akşam oluyorum
janin medoviç'in otelinde beyoğlu'nda

incecik dişlerimin arasında tuttuğum
sanki cam beş gecelik uykusuzluğum
peki koridorda niye ışık yakmıyorlar
bir türlü krallığımdan çıkamıyorum
beni polisler götürmüştü sırasında
birkaç ay paris'te kaçak yaşadım
böyle kendi tozumda boğulmamıştım
ne bir it soluması kapımın arkasında
ne bileklerimi çizen çarpık tramvaylar
ne de göğüs boşluğuma sığamayışım

yaşamak güç sarsılmadan janin medoviç
hele yüksek gerilimli bir yaşamaksa
bazı bir tel erir bakarsın bir lif kopar
bir yerde çıldırmak var dur bakalım
dönekler ayaklanmaz reziller bırakırsa
otel yalnızlıklarında janin medoviç
bu demek benim dördüncü krallığım

üç tenha köpek

ve gecenin son tramvayında üç tenha köpek
bir ben bir yağmur hazırlığı bir de sabiha
ürkek gözlerimizi ellerimizle örterek
içimizden geldiği kadar şimşek çakıyoruz
uzak yankılar halinde bir daha bir daha
istanbul'u dağınık bir romanda unutmuşuz
nasılsa yaşatmazlar başka bir yere gitsek
belli bir şey sonbahardan kovulduğumuz
sokakları kirleten üç tenha köpek
bir ben bir yağmur hazırlığı bir de sabiha

gece bir'den sonra uykularda yer bulmak zor
eski karakollarda korkuların gürültüsü
cebimizden çıkarmıyoruz ellerimiz titriyor
eylül çakallarından kaçıp gizlenerek
birbirimizi eskittik işin kötüsü

üç sonbahar sürgünü üç tenha köpek
kaç nefes daha noksan sabahtan sabaha
kaç karış daha yorgun her akşam üstü
çoktan yıkılırdık öfke ayakta tutmasa
en çetrefil yanımızla böyle direnmesek
bir ben bir yağmur hazırlığı bir de sabiha
bulutlara havlayan üç tenha köpek

yanlış yaşamak

yanılmış bir kapıyım simsiyah
kendi üstüme kapanıyorum
seni paris'te kaybettim
yanlış bir yerde arıyorum
bozduğum her saat
içimi büsbütün daraltıyor
hiçbir mutluluğum kalmadı
ne bıraktıysan harcadım
inge bruckhart
resimlerine bakamıyorum

yanlış bir bulut çoğalıyor
akşamları yanılmış içlerime
ağzımda bozuk bir pil tadı
o korku değil artık bu yaşadığım
telefon zillerine dolaşarak
bak ne ben leipzig'deyim
ne de sen istanbul'da
ne depart kahvesi'nde çay içiyoruz
ne tiryaki köpek'te şarap

seni görmeden öleceğim
bir daha görmeden
inge bruckhart
zaten kaç yıldır yaşamıyorum

hep yanıldık mı kimbilir
inanmak gelmiyor içimden
o yanlış tren bindiğimiz midir
azala azala unutulduğumuz
hani leipzig garı'nda biten
yine yanlış mı yaşıyoruz
karanlığımızı avuçlarımıza öksürerek
sen bir kadın ıssızlığına koşulmuş
yarıdan fazla mavi gözlü
eylülden eylüle gülümseyen
ben görünmez raylara düğümlü
garlarda yankılanan bir erkek
değerinden eksiğine bozulmuş

ölüversek mi ne
en büyük yanlışlığı benimseyerek
gizli bir nem sinmemiş mi ellerine
ya saçların fena halde sonbahar
yanlışlar prensesi inge bruckhart
yine marne üzerine kar yağıyor
geceleyin bembeyaz ıhlamur ağaçları
yanıldıkça lüzumsuzluğunu anlayıp
insan yaşadığından utanıyor
uykularımızda yalnızlık korkuları
dışımız en küstah yanlışlıklar
içimiz en başka türlü ayıp

yorgun bir ermeni pangaltı'nın
güvercin topuklarıyla gregoryen
yağmurlarda çoğalır nedense
incecik sürahiler gibi bir kadın
gökyüzü sanırsın gülümserken

kilise çanlarından eski kafkasya'nın
yaprak titreşimleri sokak içlerinden
sanki saçlarını değiştirmese
bir sonbahar parkında erivan'ın
yapayalnız bir mısra puşkin'den

kayısı tadında mı sarışın
gözleri çevrilmemiş filmlerden
uzaktan onu sevdiğimi bilse
karanlık günlerinde haylayf'ın
biralar şafak sökerken

cehennem dairesi

il reste ce je ne sais quoi de beau qui nous devore
l'oubli de la douleur de la vie et la mort

v. nezval

viyolonsel yalnızlığı

sonra çoğalıyorum tuz içerek
engerek korkuları arasında
isa'nın bilmem kaçıncı haftasında
baş baş istanbul'u büyüterek
sonra doktor sabiha siyaha en yakın
yenice paketinin arkasında
elleri cezayir savaşında
zehirini sağıyor karanlığın
sonra kış müthiş bir ivan akşamı
dostoyevskiy yaşamasında
çarın saltanat arabasında
eski nihilistlerin kanı

sonra hüzzam makamından bir beste ki
tıbbiyelilerin boğdurulduğu
abdulhamid sarayının uğursuzluğu
tüy kalemlerinin üstündeki
kaiser bıyıklarıyla ve genç osmanlılar
zilkade gözlüklerinde kar suyu
paris'te ahmed rıza grubu
boulevard des italiens'de orospular
sonra doktor sabiha iki miyop
bir yerde bırakmış doktorluğunu
harbiye nezaretinde tutuklu
ölümünü görüyor sinemaskop

karanlıkta çaktığım sonra o kibrit
meşveret gazetesini aydınlatıyor
uykularım kıvamsız çabuk dağılıyor
zincirini koparmış içimdeki it
sonra kürt mustafa divanharbında
ölüm gömleğimiz en padişah mor
bir kadın Cezayir'de ud çalıyor
işlek bilekleri kurtuluş komitasında
sonra doktor sabiha'nın ebonit ağızlığı
yaşamak oldum olasıya böyle zor
özgür olmadı mı insan yaşamıyor
boylu boyunca viyolonsel yalnızlığı

ikinci viyolonsel

tersane sokağı'nda bir ben kaldım
yaylı bir tambur ve bir kedi
uzaktan parça parça son bozacılar
perdelerde hüseyin rahmi gölgeleri
aylardan en vahdettin bir kasım
günlerden mondros mütarekesi
hem biraz müslüman sendikacılar
hani bahçekapı'da tramvay grevindeki
hem biraz gece gece kapılandığım
yaylı bir tambur ve bir kedi

sarayburnu'ndaki ağır aksak o vapur
şair namık kemal'dir belki magosa'ya
gülümser alışmamış çelebi gözlükleri
boğuk mithat paşa'nın ağlamaya
tersane kahvelerinde hâlâ konuşulur
ali suavi baskını nasıl saraya
bozuk fonograflarda bekirağa bölükleri
üzgün başladıkça suzinak çalmaya
yıllardan bilmem ki bin üç yüz otuz mudur
binmiş kuvayı milliye mavisi bir tramvaya

sonra kaç sabiha doktor gömleklerinden
bilbao'da ve barut çirkini
şiirler yazdığı reçete kâğıtlarına
hiç yayınlanmayacak belki
bir stalag çarpıntısı berlin eskilerinden
biraz liberal fazlasıyla yahudi
kaç inge bruckhart tahta vagonlarına
wehrmacht kamçılarıyle çizili
kan gibi akıyor bavyera içlerinden
yağmur yüklü tutsak trenleri

o akşam ki karadağ prensinin öldürüldüğü
wagner'den ağır bir kar hazır yağmaya
yırtarak o çıplak canavar düdükleri
viyolonsel yalnızlığını kıyasıya
o hangi delirmek içisıra götürdüğü
özgürlüğü sevdiren doktor sabiha'ya
ölülerin telâş telâş cepheye döndükleri
kaç bilbao gecesi bir daha vurulmaya
en saklı dudaklarıyla sabahlara kadar öptüğü
karanlıktaki tamtamlar kaç afrika'ya

birinci keman

olarak en büyük bemoller yaşaman
borodin'in korkunç saltanatında
bembeyaz dispanser karanlığında
içlenmelerin birinci keman
dudaklarından çabuk kan çağrışımları
saatler budapeşte çaldığında
doktor sabiha'nın şarap bardağında
özgürlük sokağının asılmışları
hele gorki'yle yaşamak mujik ümitsizliğini
nijniy novgorod sabahlarında
derenkof'ların börekçi fırınında
o revolver yüreğine çevirdiği

mitralyöz demirinden ne titrek bir gökyüzü
kurşuna dizilmekten tanıdığın
karın boşluğuna saplanan bıçağın
kulağındaki timsah gürültüsü
yolanda'nın çiçekleri en uzak bükreş'lerden
gülümsemeler diye nasıl sakladığın
saçlarından astığı demir muhafızların
hitler bıyıklarıyla ayrıca kirlenen
akşam saatlerinde ve doktor sabiha'lar
aleksi maksimiç'le tamamladığın
cephe gerilerinde iç savaşlarının
birdenbire yeşil bütün akasyalar

niye doktor sabiha'dan birinci kemanları
yaşasın istemek böyle karış karış
büyük kitaplar gibi hiç anlaşılmamış
kurtarmak gücündeki kayıp insanları

mor salkımlar havladıkça karanlıkta
dispanserin balkonundan geceye çıkarılmış
birkaç rüzgâr daha yalnız bırakılmış
ölü denizleri duymak özgür olmamakta
sonra bir çığlık edinmek eski ankara'dan
yalın bir kılıç gibi masmavi uzatılmış
türkiye üstlerine özgürlüğe susamış
kozmos boşluklarında hâlâ yankılanan

no pasaran

— 1

neden hep böyle gözümü yumsam akşam
madrid kapısında yeniden
nöbet tutmaya dönüyorum
dudağımda yepyeni ıslıklar bileniyor
neden hep böyle resmine baksam akşam
üç dakika geçiyor geçmiyor
maria pilar'ı yeniden kurşuna dizmeye götürüyorlar
bıyıkları dumanlı üç adam
neden hep böyle karanlıkta kalsam akşam
kulaklarımda hep ricardo'nun sesi
yürek deviren şarkısı

los cuatros generales
los cuatros generales

franko'cu fas alayının öncüleri
çok gerilerimize düşmüştü
santa barbara'da
biz üç kişi bıçak gibi yeminliydik
ben yâni kaptan ricardo ve gonzales
santa barbara'da
yumuşak bir akdeniz karanlığı gözlerimize çöker çökmez
kirpiklerimiz ıslanmış yumruklarımız büyümüştü
santa barbara'da
üç ağaç gibi fransız sınırına devrildik
avuçlarımıza sulu kırmızı bir kan boşalıyor
ağzımızda kıvılcımlı bir sakız

los cuatros generales
los cuatros generales

biz çekilsek de rüzgârımız
ispanyol göklerinde kalıyor
nefes nefes
halbuki ispanya'dayız
yenik de olsak
dağları aydınlatan bizim gözlerimizdir
bugün yenik de olsak
yarın yeneceğiz

los cuatros generales
los cuatros generales

— 2

madrid kapısında kaldı maria pilar
çantasında bir şiir kitabı kaldı barut yanığı
federico garcia lorca'nın
arriba frente popular
şimdi bir kadeh tutsam
yanık gözleriyle maria pilar
karanlık bir meltem gibi gülümser
unutamam
arriba frente popular

ricardo çıkar şapkanı
gonzales sen de çıkar
bu kırlangıç dizisi ispanya'dan geliyor
bu el yazısı maria pilar
arriba frente popular

cezayir mektubu

her şehrin garında karen seni hatırlamasam
her otelin bir aynasında görünmesen karen
bilenmiş bir yıldız gibi otuz sekiz senesinden
münih treninden

ayışığı dal dal kulaklarımda uğuldamıyor mu
yalnızım
böceklerin gökyüzüne savrulduğunu görmüyor muyum
baharın ayaklanmak üzere olduğunu anlıyorum
mektupların bir türlü gelmiyor karen yalnızım
münih'ten

kurşuna diziyoruz karen ölmüyorlar
biz ölüyoruz karen dağlarda
yeni bir maya tutmuş köylüler korkarsın
bulutlardan ekmek yuğuruyorlar
yalnızım
delikanlı elleriyle baharda boğazımıza sarılacaklar
yağmursuz rüzgârlar gibi kör kör boğulacağız
dağlarda
artık hiç birimiz radyoları dinlemiyoruz
yenildiğimizi biliyoruz karen duyuyoruz
kimi tutsam çevirsem gözlerime tükürüyor
karen
ben yenik s.s. subayı arthur kröger yalnızım
ölebilsem
karen

waldorf astoria

kadınsa kadın doktor spiedell
dudakları kalın
buğulu
üstüne yoktur linda'nın doktor spiedell
benim linda'nın
(bir içim su)
karanlıkta cıgara içiyor doktor spiedell
şehvetli
tembel
uykulu

ah doktor spiedell siz yok musunuz
neden durumu anlamıyorsunuz
orta doğu'dan vazgeçin diyorum size
zaten alışverişi nedir ortadoğu'nun
güneydoğu asya'yı alsanız elinize
ah doktor spiedell ne işler çevrilir
haksızlık neresinde bunun

müzikse müzik doktor spiedell
işte bakın
bunlar orlean cazcıları tek tek
işte doc smithy
crazzy pat işte
işte dikenli trompetler kavgacı kontrbaslar
öyle mi wagner'i seversiniz demek
(ah doktor spiedell siz avrupalılar)
demek çelik miğferli profili bismarck'ın
gözlerinizi doldurur her dinleyişte
bırakın doktor spiedell

bırakın
bırakın eski prusya'nın köhne uğultusunu
işte king barnett
georgia blues işte

yanlışınız var doktor spiedell
yanlışınız
canım sir cunningham'ı tanımaz mısınız
- ...londra'da nasıl konuşmuştuk diyecek
londra'da diyecek
i. g. farben için
(yani sizin için doktor spiedell)
orta doğu diyecek hesapta var mıydı
siz de bilirsiniz ki doktor spiedell
imperial chemical industries demek
beş aşağı beş yukarı
sir cunningham demek
orta doğu zaten bir ingiliz pazarıydı
sizin için hesapta var mıydı doktor spiedell
ama doğru söyleyin
hesapta var mıydı

viskiyse viski doktor spiedell
hem de sevdiğiniz
black and white
gönüller şen olsun doktor spiedell
nasılsa içebiliriz
henüz saat
o kadar -geç değil ki
prosit doktor spiedell
prosit
yarı geceden sonra başlar
newyork'ta hayat

ortadoğu'dan gece telgrafları

— 1

ebû şükr'ün saat bir buçuğu
her zaman sonbahar
tek tek bütün kapıların ardında
şüpheli yabancılar
telefon çaldı mı cevap verse de kimse konuşmuyor
7.000 liraya bozdursa da namusunu
yine meteliksiz
gergedan uykularında
ingilizce konuşan nasyonal sosyalist almanlar
kıvılcım ve petrol sarhoşluğu
ensesi tıraşlı bir kadın yalnızlığım kusuyor
cıgara dumanlarıyla birlikte
150 kasa winchester bilmem kaç
20.000 sterling döviz
'namına muharrer' çekte

geceleri ince yağmurlar halinde uzak limanlar

ebû şükr'ün konuştuğu londra arapçası
kudüs'ü buruşturup Süveyş'i yaşadığı zaman
yağlı bıyıklarıyla yaşadığı zaman
bağdatlı fahişelerin dudaklarını çiğneyerek
büyük nargileler yâni
british petroleum kumpanyası
çekip her sabah ingiliz gazetelerini
hotel marbeuf'de bir tamam
newyork ve paris borsalarını dinlemek
demek
her geceyarısı
montecarlo'dan

ümitsiz çürük bir gökyüzünde
büyük ayaklı fellâhların
zehirli nilüferler gibi sapsarı bakışması

— 2

kerkük'teki balçık sıcağını
yâsin'dir omuzlarıyla kaldırıyor
köylü yasin
ayrıca bir kerbelâ susamışlığını
eskimiş topraksızlığını
diyecek yok ellerine
bir çift öküz kadar sabırlı suskun
diyecek yok köylü yâsin'e
en hayvan tutkularını
yasaklanmış uykular gibi ucundan yaşıyor
toprağı sevmek gibi bir tutku
suyu sevmek gibi
çorakta bir yeşil görse nazlı solgun
iki çift laf etmek gibi bir tutku
yaprağına
dikenine
diyecek yok
köylü yâsin'in aydınlığı döven ellerine

dicle'nin ağır çamurlarında
delimsirek gölgeleri uzayıp kısaldılar
meydan ateşlerine tutup mecbur suratlarını
kuzey'de 48. yazında
karanlığın kapısını yumruklarıyla çaldılar
bağdat üstüne salıp bilenmiş çığlıklarını
sabahın alacasında büyüterek
inanılmayacak kadar yeni ve büyük
tepeden tırnağa erkek
umutsuzluğun yoksul sofrasında
kıllı göğüsleri çirkin omuzlan çökük
oysa dilekleriyle katıksız insandılar

bozuk dualar halinde yorgun ve ürkek
gecenin sehpalarına bembeyaz asıldılar

şimdi çok yumrukları köylü yâsin'in
deprem uğultularıyla döner ebonit boşlukta
iki gezegen gibi soğuk
hain
kopuk ham meyvaların burukluğuyla
döner sabahlara kadar harcanmış ufukta
ürkütücü tesellisiz kendi kendine
diyecek yok ebû şükr'ün platin dişlerine
hotel marbeuf'de akşam saatlerine

budapeşte'den kartpostal

benim kullandığım çamur kırmızısı
semplon treni'nden çaldığım
gergin bir pazartesi
macaristan sınırında kaldım
ölülerden tibor dery'yi sordum
geceyarısı
korku karanlığı bozuyordu

sana telefonla gyula illyes'i okudum
alışılmış konyak boğazımda duruyordu
hattın en uzak ucunda çarçabuk viyana
ümit diye ne kalmışsa kırılmış dökülüyor
hem de nasıl çırpınarak
bir daha ölmek mi hürriyet adına
istersen prusya mavisi
ya boğazına bir kurşun sıkmak

en köylü bıyıklarıyle yaslı yaslı gülüyor
birinci sahifelerde imre nagy
acı birkaç budapeşte sokak sokak
gözbebeğini çatlatan gri
karanlıkta bir lamba gibi kısılmak
kızgın yalnızlığından içeri

üç parmak derinliğinde rüzgâr gecesinin
ellerine meteor hürlükleri erguvanlar
kulaklarına bir keman aydınlığı derken
o cehennem dairesini çizmeye başlamak
sulu bir kar gözlüklerinin
kirli chagall camlarını değiştirirken

mavzer gibi sıkılayıp ümitsizliğini
ölümünü bile bambaşka bir hayat gibi
iliklerine kadar yaşamak

iliklerine kadar yaşamak
sonra bırak
ne derse desin küstah radyolar
asitli gülümsemesiyle kirleterek
yenilmişliğinin sincabi sabahını
ne söylerse söylesin yanoş kadar
sonra bırak

«hürriyet ve istiklâl benim karakterimdir»

gece garlarında bekledim
tren
tren
rıhtımlara döküldüm saçıldım
gelmedin

en gizli rüzgârları dinliyorum
bir yerde benden konuşuluyor
biliyorum

hırsızlama konuşuluyor geceyarısı
kayıp cıgaraların korkak aydınlığında
cesetlere oturulmuş
konuşuluyor

belki mütareke'de tutsak istanbul'da
belki barselon'da savaş sonrası
kimbilir belki de
ağır bir kar kalabalığına durmuş
alman sosyal demokratlarının VIII'nci mitinginde
konuşuluyor
batı berlin'de
biliyorum
en gizli rüzgârları dinliyorum
paris'teki «tiryaki köpek» kahvesinde
chesterfield cıgaralarının düşmanı soğuk gözlü bir kadın
ellerimden tutan bir kadın her on beş dakikada bir
bütün yahudiler gibi yahudi
yurdundan uğramışlar gibi yabancı bütün
benden konuşuyor

38 senesinde
biliyorum

nihavent bir şarkı bekliyorum
izmir'in işgal edildiği gün
ıslıksız dudaklarımdan alıp götürdüğün
hangi sırılsıklam marşandiz katarıyla kim bilir
hangi ingiliz devriyesinden kaçırarak
kuvayı milliye çetelerine götürdüğün
o nihavent şarkıyı bekliyorum
biraz şuh
biraz mahzun
biraz çıplak
benden konuşuyor o şarkı
biliyorum

acı bir tütün gibi yakıyor genzimi
senden uzak olmak
akşamları dağdan sonbahar bulutları götürüyor
bedevi sonbahar bulutları alıp götürüyor
iki yorgun yaprak diye gözlerimi
karanlığı karşılamak
sulanmış toprak bir avluda
pembe ve mor
ve bir genç kız yüzü kadar dinlendirici
gecesafalarıyla beraber
karanlığı sensiz karşılamak
açık deniz uğultuları
çocuk şiirleri ve mapusâne türküleriyle
dolduruyor içimi

yıldızların pırıltılı ağırlığı altında
kerpiç duvarlar çatlarken
yalnız olmak
sensiz olmak
tadına bir kavak gibi tekbaşına varıp gökyüzünün
tekbaşına dokunmak kelebek kanatlarına
beni senden alıp dağıtıyor
senden alıp başkalarına dağıtıyor beni
büsbütün

işte bak
siyasî polisin kapısında buluyorlar
badajoz'da buluyorlar beni
ispanya'da
damarlarım açılmış
gözlerim birbirinden uzak
kendimi hep milano'da hesaplıyorum
ıslak duvarlarında bütün
bütün yorgun duvarlarında milano'nun
uykularıma giren bir afiş
balta ve mızrak
en gizli kulaklarımda italyanca bir türkü var
- …mia bambina dolce mia bambina
yenik badajoz'da birkaç kere ölü sonbahar
en kullanılmadık bulut gölgelerinin altına
ümitlerini düğümleyip eğilmiş
toledo'lu milisler
kızgın namlularını rüzgâra tutup
yine benden konuşuyorlar
yakın ve fevkalâde iyimser

bir yağmur halinde giriyorum
uykularına

işte bak
eflâtun bir karanlık çektiler üstüme
kilitlediler
dişlerim ayrılmıyor birbirinden
dilsiz bir gestapo hücresindeyim
onbeş dakika sonra yirmidört saat dolacak
ben erna baumgartner değil miyim
heidelberg üniversitesi'nden
sesi daima bir parça dumanlı
dudakları daima bir parça ıslak
iki demir çocuk hitlerci gençler birliği'nden
ele vermediler mi beni
(hem birisi konrad
kardeşim gibi sevdiğim
hani boksör schmeling'e hayran
otomobil markalarına meraklı)
şimdi o müthiş dakikayı yaşıyorum aklımdan
üniversitenin büyük kapısına yağmur yağıyor
onlar meydanda toplanmış heine'yi yakıyorlar
ben trençkotumu unutmuşum
otobüs durağına koşuyorum

işte bak
budapeşte'de durgun soğumuş gözlerimle unutulmuşum
en uzak içlerime bir rüzgâr dağılıyor
bu bir bakıma kahrolmuşluğum

bir bakıma boydan boya kırılmış şarkılar
budapeşte radyosu susmuş
fabrikaların isli duvarlarında petöfi'nin mısraları
sımsıcak
ufacık kan gülüşmeleri duyuluyor
yenik bir sessizliğin arkasından
tankların o küstah öksürükleri
en uzak içlerime tuna'nın aydınlığı vurmuş
bir bulvarda yanyana mitralyöze gidiyorlar
fakülteli kızlar
savrularak
bir ihtiyar sosyalist sendikacı
sorgusu biter bitmez geceleyin kurşuna diziliyor
gülümsemesi açık bir yara gibi acı
utandırıcı
hürriyet gibi gözünde pırıl pırıl
hâlâ çatlamış gözlükleri

bir gece sabaha karşı
en kilitli kapılarım açılacak
yalnızlığımdan çıkıp gideceğim
ne sensiz kalırsam korkusu
ne kitaplarda okuyup altını çizdiklerim
ne alkol tutabilecek beni
ne ölüm telâşı

bir gece sabaha karşı
kırık bir kuş çırpıntısı yaprakların üstünde
en küçük su

dört bir taraflara yelkenler halinde açılmış
en büyük sedalar
bir değil ben artık birkaç kişiyim
bir vakit paris'te jean jaures'in kürsüsünde
bir vakit makina başında kuvayı milliye telgrafçısı
madrid'de bir akşam üstü arriba frente popular
bir akşam üstü sofya'da çervenkof tarafından asılmış
sosyal demokrat bulgar gazetecisi
bir değil ben artık birkaç kişiyim
belki juarez'im meksika'da güneşin tuzunu yalıyorum
belki de namık kemal osmanlı sürgününde
habib burgiba diye bir limanda yakalanıyorum
bükreş'te matbaamı dağıtıyor demir muhafızlar
kalküta'da kongre partisi sekreteriyim
hürriyet sokağında isimsiz bir mezar

bir gece sabaha karşı
dehşetini birden kaybedecek gelmeyişin
ıslığımın tadında bir değişme
iç tartışmalarımda büsbütün başka bir tutum
büsbütün başka kıvılcımlar
ve en padişah korkulara direnebilen
yepyeni bir mustafa kemal davranışı